

opusdei.org

Čas nasmerovaný k naplneniu

Katechéza o starobe (16): V stredu 10. augusta pápež František zdôraznil, že starí ľudia majú v Cirkvi svoju osobitnú službu „očakávania Pána“ a vydávania svedectva viery.

02.03.2023

Úvodom ku katechéze bol úryvok z evanjelia sv. Jána: „*Idem vám pripraviť miesto*“ (porov. Jn 14,2)

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!

Sme už pri posledných katechézach venovaných starobe. Dnes vstúpime do dojímavej intimity Ježišovej rozlúčky s jeho najbližšími, o ktorej sa podrobne píše v Jánovom evanjeliu. Rozlúčková reč sa začína slovami útechy a prísľubu: „Nech sa vám srdce nevzrušuje“ (14,1); „Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja“ (14,3). Aké krásne sú tieto Pánove slová.

Krátko predtým Ježiš povedal Petrovi: „pôjdeš za mnou neskôr“ (13,36), čím mu pripomenul, že bude prechádzať krehkosťou svojej viery. Čas života, ktorý zostáva učeníkom, bude nevyhnutne prechodom cez krehkosť svedectva a náročné výzvy bratstva. Ale bude to aj prechodom cez oduševňujúce požehnania viery: „Kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie“ (14,12). Pomyslite, aký je toto

prísľub! Nevieť, či sa nad
zamýšľame až do hĺbky, čo tomu
veríme naplno! Nevieť, myslím, že
niekedy nie...

Staroba je priaznivým obdobím pre
dojímavé a radostné svedectvo tohto
očakávania. Starší muž či žena sú v
očakávaní, očakávajú stretnutie. V
starobe sa skutky viery, ktoré nás i
iných približujú k Božiemu
kráľovstvu, dostávajú už za hranicu
kapacity energie, slov a rozmachu
mladosti a zrelého veku. Avšak práve
takto ešte viac zviditeľňujú prísľub
skutočného cieľa života. A čo je tou
pravou cieľovou stanicou života?
Miesto pri stole s Bohom, v Božom
svete. Bolo by zaujímavé pozrieť sa,
či v miestnych cirkvách existuje
nejaký špecifický odkaz, ktorý
dodáva živosť tejto osobitnej službe
čakania na Pána – je to služba,
ministérium očakávania Pána –
povzbudzovaním individuálnych

chariziem a komunitotvorných kvalít starého človeka.

Taká staroba, ktorá je pohltená sklúčenosťou z nevyužitých príležitostí, prináša sklúčenosť sebe i všetkým. Naopak, staroba prežívaná s milotou, s úctou k reálnemu životu, definitívne prekonáva ten omyl, že je potrebné vystačiť si sám a s vlastným úspechom. Prekonáva dokonca aj ten omyl, že Cirkev by sa mala prispôbiť svetskému zmýšľaniu a mala by mať vo svojej moci dokonalosť a naplnenie.

Keď sa oslobodzujeme od tejto domnienky, potom je čas starnutia, ktorý nám Boh dáva k dispozícii, už sám osebe jedným z tých „ešte väčších“ diel, o ktorých hovorí Ježiš. V skutočnosti tu ide o dielo, ktoré Ježišovi nebolo dané uskutočniť: jeho smrť, zmŕtvychvstanie a nanebovstúpenie ho umožnili nám!

Pamätajte, že „čas je nadradený priestoru“. To je zákon iniciácie. Náš život nie je určený na to, aby sa uzavrel do seba, do pomyselnej pozemskej dokonalosti: je určený na to, aby prešiel ďalej, cez prechod smrti – pretože smrť je prechodom. Naše stabilné miesto, naša cieľová stanica totiž nie je tu, je pri Pánovi, tam kde on prebýva naveky.

Tu, na zemi, sa začína proces nášho „noviciátu“: sme učňami života, ktorí sa uprostred tisícok ťažkostí učia oceniť Boží dar, ctiť si zodpovednosť deliť sa s ním a prinášať jeho ovocie všetkým. Čas života na zemi je milosťou tohto prechodu.

Domýšľavosť, že zastavíme čas – túžba po večnej mladosti, neobmedzenom blahobyte, po absolútnej moci – je nielen nemožná, ale aj blúznivá.

Naša existencia na zemi je časom iniciácie, uvedenia do života: je to

život, ale taký, ktorý ťa vedie vpred k plnšiemu životu, iniciáciou pre ten plnší. Je to život, ktorý nachádza naplnenie len v Bohu. Sme nedokonalí od začiatku a zostaneme nedokonalí až do konca. V naplnení Božieho prísľubu sa tento vzťah obracia: ten Boží priestor, ktorý nám Ježiš pripravuje s plnou starostlivosťou, je nadradený času nášho smrteľného života.

Všimnime si: staroba približuje nádej na toto naplnenie. Staroba už definitívne pozná význam času a obmedzenia miesta, v ktorom prežívame svoju iniciáciu. Týmto je staroba múdra: starí ľudia sú týmto múdri. Z tohto dôvodu je vierohodná, keď nás pozýva tešiť sa z plynutia času: nie je to hrozba, je to prísľub. Staroba je ušľachtilá, nepotrebuje sa líčiť, aby ukázala svoju ušľachtilosť. Možno že líčenie nastupuje vtedy, keď ušľachtilosť chýba. Staroba je vierohodná, keď vyzýva k radosti z

plynutia času: nuž čas plynie a nie je to hrozba, ale príslub. Staroba, ktorá znovu objavuje hĺbku pohľadu viery, nie je svojou povahou konzervujúca, ako o nej vravia!

Svet Boha je nekonečný priestor, v ktorom plynutie času už nemá váhu. A práve pri Poslednej večeri sa Ježiš upriamil na tento cieľ, keď povedal učeníkom: „Odteraz už nebudem piť z tohto plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojho Otca“ (Mt 26,29). Urobil presah. V našom kázaní je raj často oprávnene plný blaženosti, svetla a lásky. Možno mu chýba trochu života. Ježiš v podobenstvách hovoril o Božom kráľovstve, dávajúc do toho viac života. Nie sme už my sami toho schopní, keď hovoríme o živote, ktorý pokračuje?

Drahí bratia a sestry, staroba, prežívaná v očakávaní Pána, sa môže stať naplnenou „apológiou“ viery,

ktorá dáva zdôvodnenie našej nádeji pre všetkých (porov. 1 Pt 3,15). Pretože staroba zviditeľňuje Ježišov prísľub, keď sa upriamuje na Sväté mesto, o ktorom hovorí kniha Zjavenia (kapitoly 21-22).

Staroba je fáza života, ktorá je najvhodnejšia na šírenie radostnej zvesti, že život je iniciáciou pre definitívne naplnenie. Starí ľudia sú prísľubom, svedectvom prísľubu. A to najlepšie ešte len príde. Je to ako posolstvo veriaceho starca či starenky: to lepšie má ešte len prísť. Nech nám Boh všetkým udelí takú starobu, ktorá je tohto schopná!

(Preklad: Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu – Vatican News)

sk-sk/article/cas-nasmerovany-k-
naplneniu/ (10.07.2025)